

شانه به شانه با خورشید

(خاطرات کارکنان پدافند هوایی در سال‌های دفاع مقدس)

مؤلفان

رضا جهانفر، محمود حجامی، عباس فرحپور علمداری

با تشکر از همکاری:

غلامرضا بهمنش، فهیمه کرمی، حمیدرضا دیلمی، فرامرز روحافرا، حسین تقی‌پور،

سید محمد رضا تولیت، حسین اسکندری، غلامرضا اسدی‌پور، حسین فتح‌آبادی

قرارگاه پدافند هوایی خاتم‌الانبیاء (ص) ارتش جمهوری اسلامی ایران

مرکز مطالعات تحقیقات و تدوین آیین‌نامه‌های رزمی

مدیریت حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع مقدس

سرشناسه

عنوان و پدیدآور

: جهان‌فر، رضا ۱۳۵۷-

: شانه به شانه با خورشید (خاطرات کارکنان پدافند هوایی در سال‌های دفاع

مقدس) / مولفان رضا جهان‌فر، محمود حجامی، عباس فرچپور علمداری؛

یا همکاری غلامرضا بهمنش ... [و دیگران]؛ [به سفارش] مرکز مطالعات،

تحقیقات و تدوین آیین‌نامه‌های رزمی قرارگاه پدافند هوایی خاتم الانبیا

(ص)، ارتش جمهوری اسلامی ایران

: تهران: روناس، ۱۳۹۱.

: ۸۸ص: مصور، جدول، نمودار.

: ۹۷۸-۹۶۴-۷۵۸۷-۸۲-۲

: فیفا

مشخصات نشر

مشخصات ظاهری

شابک

وضعیت فهرست‌نویسی

یادداشت

: گروه مولفین غلامرضا بهمنش، حمیدرضا دیلمی، حسین فتح‌آبادی، سید محمد رضا

: تولید، قاسم جلیوند

: جنگ ایران و عراق، ۱۳۵۹ - ۱۳۶۷ -- خاطرات

: حجامی، محمود، ۱۳۴۴ -

: فرچپور علمداری، عباس

: بهمنش، غلامرضا، ۱۳۳۴ -

: (ایران: ارتش، قرارگاه پدافند هوایی خاتم الانبیا (ص)

: ایران: ارتش، پدافند هوایی، مرکز مطالعات، تحقیقات و تدوین آیین‌نامه‌های رزمی

: ۱۳۹۱، ۹۶۴-۷۵۸۷-۸۲-۲

: ۹۵۵/۰۸۴۳-۹۲۲

: ۳۰۸۲۸۴۷

موضوع

شناسه افزوده

شناسه افزوده

شناسه افزوده

شناسه افزوده

شناسه افزوده

رده بندی کنگره

رده بندی دیویی

شماره کتابشناسی ملی

عنوان: شانه به شانه با خورشید (خاطرات کارکنان پدافند هوایی در سال‌های دفاع مقدس)

مولفان: رضا جهان‌فر، محمود حجامی، عباس فرچپور علمداری

ویراستار: عزیزاله محمدی

ناشر: روناس

چاپ: آیین چاپ تابان

صحافی: امید

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۷۵۸۷-۸۲-۲

شمارگان: ۲۰۰۰ نسخه

چاپ اول: ۱۳۹۱

قیمت: ۴۲۰۰ تومان

کلیه حقوق این اثر به مرکز مطالعات تحقیقات و تدوین آیین‌نامه‌های رزمی ق.پ.م.خ (ص) آجا تعلق دارد.

نشانی: تهران - خ هجرت - قرارگاه پدافند هوایی خاتم الانبیا (ص) آجا - مرکز مطالعات، تحقیقات و

تدوین آیین‌نامه‌های رزمی، کدپستی: ۱۷۸۷۱۹۹۸۱۱۱ تلفن: ۳۵۹۲۳۳۰ و ۳۵۹۲۴۴۱۰-۲۱

از همه نگارندگان حوادث جنگ و همه کسانی که توان انجام وظیفه در این مهم را دارند، درخواست می‌کنم از ثبت و ضبط جزئیات این دوران غفلت نکنند و این گنجینه تمام نشدنی را برای آیندگان به ودیعه بگذارند.

امام خمینی(ره)

می‌خواهم بگویم که این جنگ، یک گنج است. آیا خواهیم توانست از این گنج استفاده کنیم؟ آن هشت سال جنگ بایستی تاریخ ما را تغذیه بکند.

مقام معظم رهبری حضرت آیت‌الله خامنه‌ای

پدافند امروز در اولویت اول است

مقام معظم رهبری حضرت آیت‌الله خامنه‌ای

فهرست

مقدمه	۱۳
موفقیت در برابر دشمن / سرتیپ دوم ستاد شاهرخ شهرام	۱۷
انهدام اولین موشک هوا به زمین عراقی توسط سامانه اسکایگارد در	
خارک / سرتیپ دوم محمود حجازی	۲۰
خاطرات ماندگار / سرهنگ مرادخان محمدی	۲۳
پدافند هوایی و دفاع از جزیره خارک / سرهنگ بازنشسته فرامرز روحافزا	۲۷
خواب معنادار / سروان مجید صالحی	۲۹
وحدت کلمه و عملیات بیت المقدس / سروان بازنشسته ناصر کرامتی	۳۱
خاک و خون / سرگرد سید رضا رضوی	۳۳
نبوغ شهید ستاری / سروان حجت‌اله مرادی	۳۶
تلاش برای خودکفایی / سرهنگ غلامرضا اینانلو	۳۹
یک شلیک و دو هواپیمای ساقط شده / سروان علی برومند	۴۲
سوءاستفاده از هواپیمای مسافربری / سروان علی صدری	۴۴
دفاع در برابر حمله‌ای غافلگیر کننده / (سوءاستفاده از هواپیمای مسافربری	
از نگاهی دیگر) / سرتیپ دوم ستاد شاهرخ شهرام	۴۷
مردان بی‌ادعا (۱) / سرتیپ دوم بازنشسته سیدمحمد رفیع رضوی	۵۰
مردان بی‌ادعا (۲) / سرتیپ دوم بازنشسته سیدمحمد رفیع رضوی	۵۳
مردان بی‌ادعا (۳) / سرتیپ دوم بازنشسته سیدمحمد رفیع رضوی	۵۶

مردان بی‌ادعا(۴) / سرتیپ دوم بازنشسته سیدمحمد رفیع رضوی.....	۵۸
مردان بی‌ادعا(۵) / سرتیپ دوم بازنشسته سیدمحمد رفیع رضوی.....	۶۰
همراهی خانواده در خطرناک‌ترین لحظات جنگ / سروان بازنشسته	
محمد رضا شروود نجفی.....	۶۳
شبهی در تاریکی / سرتیپ دوم محمود حجامی.....	۶۷
انجام وظیفه / سروان مجید مومن.....	۷۲
خاطرات یک بسیجی / سروان جواد شفیعی.....	۷۶
اسناد.....	۷۸
تصاویر.....	۸۲

پس از اجرایی شدن طرح انتزاع پدافند هوایی از نهجا در شهرپور ۱۳۸۷ و تشکیل قرارگاه پدافند هوایی خاتم‌الانبیاء (ص) آجا، به‌طور ویژه پاسداری از قلمرو هوایی کشور بر عهده این قرارگاه نهاده شد و سایر نیروها و سازمانهایی که دارای تجهیزات پدافند هوایی (اعم از پدافند هوایی هوایپه- دریاپایه و زمین پایه) می‌باشند موظف به هماهنگی و تبعیت عملیاتی از شبکه یکپارچه پدافندی شدند. از آنجایی که پیش از این نیز این شبکه به‌ویژه در طول هشت سال جنگ تحمیلی فعالیت داشت بنابراین؛ این مسئله به معنای تجربه جدید برای پدافند هوایی نبود، چون حتی در ایامی که پدافند هوایی به عنوان زیر مجموعه‌ای از نیروی هوایی به دفاع از آسمان آبی کشورمان می‌پرداخت نیز، هیچ‌گونه کوتاهی در دفاع از ارزش‌ها و اعتقادات از خود نشان نداد و همین عملکرد افتخارآمیز پدافند هوایی منجر به این شد که رهبر معظم انقلاب اسلامی و فرماندهی کل قوا، پدافندیان آن دوران را بسیجیان نیروی هوایی نامیدند و بعدها نیز بر اولویت اول بودن پدافند هوایی تأکید داشته باشند.

نگاهی اجمالی به عملکرد افتخارآمیز پدافند هوایی در دوران هشت ساله دفاع مقدس در کنار اهمیت پدافند هوایی در عصر کنونی به عنوان لجمن^۱ و نخستین سنگر در برابر دشمن قسم خورده این مرز و بوم ما را به اهمیت و رسالت ارزشمند پدافند و پدافندیان رهنمون می‌سازد.

مرکز مطالعات، تحقیقات و تدوین آئین‌نامه‌های رزمی قرارگاه پدافند هوایی خاتم الانبیاء (ص) ارتش طيبة جمهوری اسلامی ایران، به عنوان نهادی برآمده از میان تلاش‌ها و پایمردی‌های کارکنان پدافند هوایی در طول سال‌های عزت و افتخار، بر خود لازم می‌داند که با در نظر گرفتن پیشینه برافتخار پدافند هوایی دورنمایی از مسیر آینده این سازمان و به تعالی را ترسیم کرده و پیش روی همگان قرار دهد. این مرکز تلاش دارد ضمن رصد علمی فعالیت‌های دشمن، با اعمال مدیریت دانش و انتقال تجربیات کسب شده در سال‌های دفاع مقدس به نسل جوان پدافند هوایی، به بیان عملکرد عزت‌آفرین پدافند هوایی در سال‌های حماسه و شرف پرداخته تا در راستای حفظ و نشر ارزش‌های دفاع مقدس، گامی هرچند ناچیز برداشته باشد.

در همین راستا؛ محققین و پژوهشگران حوزه دفاع مقدس در قرارگاه پدافند هوایی خاتم الانبیاء (ص) آجا (که توسط مرکز مطالعات این قرارگاه سازماندهی شده‌اند) ضمن تألیف ده‌ها مقاله و انتشار آن در نشریات معتبر کشور و پایگاه‌های اینترنتی، همزمان سعی در اعمال

۱. لجمن: لبه جلویی منطقه نبرد.

مدیریت دانش در تدوین مقالات و در نظر قرار دادن نشر ارزش‌های دفاع مقدس دارند.

مجموعه پیش رو به عنوان تلاشی دیگر از سوی قرارگاه پدافند هوایی خاتم‌الانبیاء (ص) ارتش جمهوری اسلامی ایران، در برگیرنده‌ی خاطرات کارکنان پدافند هوایی از سال‌های دفاع مقدس و نحوه‌ی انجام مأموریت‌های آنان است. اهمیت ثبت و ضبط خاطرات کارکنان پرتلاش پدافند هوایی بر کسی پوشیده نیست که این خاطرات نقشبند اصلی تاریخ شفاهی بوده و تأثیرگذاری تاریخ شفاهی بر غنای فرهنگی (خصوصاً در حوزه دفاع مقدس) گاهی بیشتر از اسناد مکتوب می‌باشد.

همچنین بیان این نکته ضروری است که نام «شانه به شانه با خورشید» برای کتاب پیش رو متناسب با شرح وظایف و عملکرد پدافند هوایی در سال‌های دفاع مقدس انتخاب شده است. همان‌گونه که خورشید با حضور دایمی خود در آسمان به تمام موجودات زندگی بخشیده و عدم حضور خورشید در آسمان حیات را به خطر می‌اندازد، پدافند هوایی هم با تسلط بر آسمان و تأمین امنیت هوا و فضای کشور، زمینه‌ساز ادامه حیات اجتماعی، سیاسی، اقتصادی و... در سطح جامعه است.

امید آن داریم که این کتاب تأثیرگذار بر مخاطبان خود باشد.
انشاءالله